Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 3 września 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Odpady – Przemieszczanie – Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 – Odpady objęte procedurą uprzedniego pisemnego zgłoszenia i zgody – Artykuł 1 ust. 3 – Przemieszczenia, które podlegają wymogom w zakresie zezwoleń – Dyrektywa 2008/98/WE – Artykuł 5 ust. 1 – Pojęcie „produktu ubocznego" – Rozporządzenie (WE) nr 1069/2009 – Artykuł 3 pkt 1 – Pojęcie „produktu ubocznego pochodzenia zwierzęcego"– Przemieszczanie mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych materiałów

W sprawach połączonych od C-21/19 do C-23/19

mających za przedmiot trzy wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (sąd apelacyjny w Arnhem-Leuvarde, Niderlandy) postanowieniami z dnia 19 grudnia 2018 r., które wpłynęły do Trybunału w dniu 15 stycznia 2019 r., w postępowaniach:

XN (C-21/19),

YO (C-22/19),

P.F. Kamstra Recycling BV (C-23/19),

przy udziale:

Openbaar Ministerie,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan, prezes izby, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič i C. Lycourgos (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: H. Saugmandsgaard Øe,

sekretarz: M. Ferreira, główna administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 grudnia 2019 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu XN, YO i P.F. Kamstra Recycling BV – M.J.J.E. Stassen i R. Laan, advocaten,

– w imieniu Openbaar Ministerie – A.C.L. van Holland, w charakterze pełnomocnika,

* Język postępowania: niderlandzki.

– w imieniu rządu niderlandzkiego – K. Bulterman, C.S. Schillemans i H.S. Gijzen, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu francuskiego – J. Traband, D. Colas, A.-L. Desjonquères i C. Mosser, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu austriackiego – J. Schmoll i G. Hesse, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej – W. Farrell, F. Thiran i L. Haasbeek, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 19 marca 2020 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. 2006, L 190, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Komisji (UE) nr 135/2012 z dnia 16 lutego 2012 r. (Dz.U. 2012, L 46, s. 30) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1013/2006"), art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz.U. 2008, L 312, s. 3) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz.U. 2009, L 300, s. 1).

2 Wnioski te zostały przedstawione w ramach postępowań karnych toczących się przeciw XN, YO i P.F. Kamstra Recycling BV w przedmiocie przemieszczania mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego z Niderlandów do Niemiec.

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie nr 1013/2006

3 Artykuł 1 ust. 1–3 rozporządzenia nr 1013/2006 stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie określa procedury i systemy kontroli w zakresie przemieszczania odpadów, w zależności od pochodzenia, przeznaczenia i trasy przemieszczania odpadów, rodzaju przesyłanych odpadów oraz przewidzianego trybu postępowania z odpadami w miejscu przeznaczenia.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do przemieszczania odpadów:

a) pomiędzy państwami członkowskimi na terytorium Wspólnoty […]

[…]

3. Z zakresu zastosowania niniejszego rozporządzenia wyłączone są:

[…]

d) przemieszczenia, które podlegają wymogom w zakresie zezwoleń wynikającym z rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2002, L 273, s. 1)];

[…]".

4 Artykuł 2 rozporządzenia nr 1013/2006 stanowi:

„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) »odpady« są zdefiniowane zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/12/WE [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (Dz.U. 2006, L 114, s. 9)];

[…]

34) »przemieszczanie« oznacza transport odpadów przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwienia, który jest planowany lub odbywa się:
a) z jednego państwa do drugiego; […]

[…]".

Dyrektywa 2008/98

5 Artykuł 2 ust. 2 dyrektywy 2008/98 stanowi:

„Wyłącza się spod stosowania niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim zostały objęte innymi przepisami wspólnotowymi:

[…]

b) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, w tym produkty przetworzone objęte rozporządzeniem nr 1774/2002, z wyjątkiem tych, które są przewidziane do przekształcenia termicznego, składowania na składowisku lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni;

[…]".

6 Artykuł 3 tej dyrektywy, zatytułowany „Definicje", przewiduje:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

1) »odpady« oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się został zobowiązany;

[…]".

7 Zgodnie z art. 5 tej dyrektywy, zatytułowanym „Produkty uboczne”:

„1. Substancja lub przedmiot, powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkowanie, mogą być uznane za produkt uboczny, a nie za odpady, o których mowa w art. 3 pkt 1, wyłącznie jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) dalsze wykorzystywanie danej substancji lub tego przedmiotu jest pewne;

b) dana substancja lub przedmiot mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez jakiegokolwiek dalszego przetwarzania innego niż normalna praktyka przemysłowa;

c) dana substancja lub przedmiot są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego; oraz

d) dalsze wykorzystywanie jest zgodne z prawem, tzn. dana substancja lub przedmiot spełniają wszelkie istotne wymagania dla określonego zastosowania w zakresie produktu, ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego, i nie doprowadzi do ogólnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie ludzkie.

[…]”.

Przepisy dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego

– Rozporządzenie nr 1774/2002

8 Artykuł 2 rozporządzenia nr 1774/2002, zatytułowany „Definicje”, stanowi:

„1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

a) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego: całe tusze, części zwierząt lub produkty pochodzenia zwierzęcego określone w art. 4, 5 i 6 nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi, obejmujące komórki jajowe, zarodki i nasienie;

[…]

d) surowiec kategorii 3: produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego określone w art. 6;

[…]”.

9 Zgodnie z art. 6 tego rozporządzenia, zatytułowanym „Surowiec kategorii 3”, „[s]urowiec kategorii 3 obejmuje produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego odpowiadające poniższemu opisowi lub dowolny surowiec zawierający takie produkty”. Termin „lub dowolny surowiec zawierający takie produkty” został również użyty w definicji surowców kategorii 1 i 2, zawartej w art. 4 i 5 tego rozporządzenia.

10 Artykuł 8 rozporządzenia nr 1774/2002, zatytułowany „Wysyłka produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów przetworzonych do innych państw członkowskich”, stanowił w ust. 2, że przyjęcie surowca kategorii 1 lub 2, produktów przetworzonych otrzymanych z takiego surowca oraz przetworzonych białek zwierzęcych wymaga zezwolenia państwa członkowskiego będącego adresatem. Artykuł 8 ust. 3 przewidywał, że produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego oraz produkty przetworzone określone w ust. 2 przewożone są wraz z towarzyszącym dokumentem handlowym lub, w przypadkach wymaganych niniejszych rozporządzeniem, świadectwem weterynaryjnym bezpośrednio do zakładu w miejscu przeznaczenia, który musi zostać zatwierdzony zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

– *Rozporządzenie nr 1069/2009*

11 Motywy 5, 6, 57 i 58 rozporządzenia nr 1069/2009 stanowią:

„(5) Wspólnotowe przepisy sanitarne dotyczące gromadzenia, przewozu, manipulowania, obróbki, przekształcania, przetwarzania, składowania, wprowadzania do obrotu, rozprowadzania, stosowania lub usuwania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego powinny być ujęte w spójne i kompletne ramy.

(6) Zasady [Owe przepisy] ogólne powinny być proporcjonalne do zagrożenia stwarzanego przez produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego dla zdrowia ludzi i zwierząt przy czynnościach dokonywanych przez podmioty na różnych etapach łańcucha – od ich gromadzenia do ich wykorzystania lub usuwania. W zasadach [przepisach] powinno się również uwzględnić zagrożenie dla środowiska związane z powyższymi operacjami. Ramy wspólnotowe powinny obejmować przepisy sanitarne dotyczące, w stosownych przypadkach, wprowadzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego do obrotu, w tym handlu wewnątrzwspólnotowego tymi produktami oraz przywozu tych produktów.

[…]

(57) Ze względu na spójność prawodawstwa wspólnotowego niezbędne jest wyjaśnienie związku między przepisami niniejszego rozporządzenia a prawodawstwem wspólnotowym w zakresie odpadów. […]

(58) Należy ponadto zapewnić, aby produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego zmieszane z odpadami niebezpiecznymi lub zanieczyszczone odpadami niebezpiecznymi, wymienionymi w decyzji Komisji 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 r. zastępującej decyzję 94/3/WE ustanawiającą wykaz odpadów zgodnie z art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz decyzję Rady 94/904/WE ustanawiającą wykaz odpadów niebezpiecznych zgodnie z art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych [(Dz.U. 2000, L 226, s. 3] były wysyłane między państwami członkowskimi wyłącznie zgodnie z rozporządzeniem nr [1013/2006]. […]”.

12 Artykuł 1 rozporządzenia nr 1069/2009 przewiduje:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy w zakresie zdrowia ludzi i zwierząt dla produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz produktów pochodnych, w celu zapobieżenia zagrożeniu stwarzanemu przez te produkty dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz zminimalizowania tego zagrożenia, a w szczególności w celu ochrony bezpieczeństwa łańcucha żywnościowego i paszowego”.

13 Artykuł 3 tego rozporządzenia stanowi:

„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) »produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego« oznaczają całe zwierzęta martwe lub ich części, produkty pochodzenia zwierzęcego lub inne produkty otrzymane ze zwierząt nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi, w tym komórki jajowe, zarodki i nasienie;

[…]

27) »odpady« oznaczają odpady zgodnie z definicją w art. 3 pkt 1 dyrektywy [2008/98]”.

14 Artykuł 7 ust. 1 tego rozporządzenia, zatytułowany „Klasyfikacja produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych” stanowi, co następuje:

„Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego klasyfikuje się w specjalnych kategoriach odzwierciedlających poziom zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt stwarzanego przez takie produkty, zgodnie z wykazami ustanowionymi w art. 8, 9 i 10”.

15 Przepisy art. 12–14 rozporządzenia nr 1069/2009 określają w szczególności warunki usuwania lub odzyskiwania materiałów kategorii 1, 2 i 3, jeśli stanowią one odpady w drodze współspalania.

16 Artykuł 41 ust. 2 tego rozporządzenia, zatytułowany „Przywóz i tranzyt”, stanowi:

„W drodze odstępstwa od ust. 1 przywóz i tranzyt:

[…]

b) produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych zmieszanych z jakimkolwiek odpadem uznanym za niebezpieczny w decyzji [2000/532] lub zanieczyszczon[ych] nim, odbywa się zgodnie z wymogami rozporządzenia [nr 1013/2006].

[…]”.

17 Artykuł 43 ust. 5 rozporządzenia nr 1069/2009, zatytułowany „Wywóz”, stanowi:

„W drodze odstępstwa od ust. 3 i 4 wywóz:

[…]

b) produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych zmieszanych z jakimkolwiek odpadem uznanym za niebezpieczny w decyzji [2000/532] lub zanieczyszczon[ych] nim, odbywa się zgodnie z wymogami rozporządzenia [nr 1013/2006]”.

18 Zgodnie z art. 48 rozporządzenia nr 1069/2009, zatytułowanym „Kontrole wysyłek do innych państw członkowskich”:

„1. Jeśli podmiot ma zamiar wysłać materiał kategorii 1, kategorii 2 oraz mączkę mięsno-kostną lub tłuszcz zwierzęcy pochodzący z materiałów kategorii 1 i kategorii 2 do innego państwa członkowskiego, informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia oraz właściwy organ państwa członkowskiego przeznaczenia.

Właściwy organ państwa członkowskiego przeznaczenia podejmuje po złożeniu wniosku przez dany podmiot, w określonym terminie decyzję:

a) o odmowie przyjęcia wysyłki;

b) o bezwarunkowym przyjęciu wysyłki; lub

c) o przyjęciu wysyłki pod następującymi warunkami:
   (i) jeśli produkty pochodne nie przeszły sterylizacji ciśnieniowej, muszą jej zostać poddane; lub
   (ii) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne muszą spełniać warunki dotyczące wysyłek, które są uzasadnione ochroną zdrowia ludzi i zwierząt, aby zapewnić zgodne z niniejszym rozporządzeniem traktowanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych.

[…]

6. W drodze odstępstwa od ust. 1–5, przedmiotowe produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, które zostały wymieszane z jakimkolwiek odpadem uznanym za niebezpieczny w decyzji [2000/532] lub zanieczyszczone nim, są wysyłane do innych państw członkowskich jedynie na warunkach spełniających wymogi rozporządzenia [nr 1013/2006].

[…]".

– *Rozporządzenie nr 142/2011*

19 Rozdział III załącznika VIII do rozporządzenia Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia nr 1069/2009 oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i artykułów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach na mocy tej dyrektywy (Dz.U. 2011, L 54, s. 1), zmieniony rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2019/1084 z dnia 25 czerwca 2019 r. (Dz.U. 2019, L 171, s. 100), zawiera wzór dokumentu handlowego dotyczącego przewozu w Unii Europejskiej produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem nr 1069/2009. Dokument ten, który zgodnie z pkt 4 tego rozdziału III ma towarzyszyć produktom ubocznym pochodzenia zwierzęcego i produktom ubocznym podczas ich przewozu na terytorium Unii, zawiera w uwadze do rubryki I.31 tego dokumentu zatytułowanej „Oznakowanie towaru" następujące informacje:

„[…] Wpisać towar z poniższego wykazu: […] [rodzaj produktu ubocznego pochodzenia zwierzęcego lub produktu pochodnego] wymieszane z odpadami innymi niż niebezpieczne [kod EURAL] […]".

Prawo niderlandzkie

20 Artykuł 1.1 ust. 6 Wet milieubeheer (ustawy o ochronie środowiska) stanowi:

„[…] W każdym razie za odpady nie uważa się materiałów, mieszanin lub przedmiotów, które są produktami ubocznymi w rozumieniu art. 5 [dyrektywy 2008/98], jeżeli te produkty uboczne spełniają warunki określone w ww. artykule i kryteria wskazane w tym celu w ramach środków wykonawczych przyjętych na podstawie wspomnianego artykułu [dyrektywy 2008/98] lub rozporządzenia wydanego przez ministra"".

21 Artykuł 10.60 ust. 2 wspomnianej ustawy stanowi:

„Zakazane jest dokonywanie czynności, o których mowa w art. 2 pkt 35 [rozporządzenia nr 1013/2006, który definiuje pojęcie »nielegalnego przemieszczania«]".

Spory w postępowaniach głównych i pytania prejudycjalne

22 W ramach trzech postępowań karnych Openbaar Ministerie (prokuratura, Niderlandy) zarzuca spółce P.F. Kamstra Recycling oraz XN i YO, dwóm osobom fizycznym pracującym dla tej spółki (zwanym dalej łącznie „oskarżonymi"), że w okresie od dnia 10 czerwca 2011 r. do dnia 19 czerwca 2012 r. przemieściły z Niderlandów do Niemiec bez uprzedniego zgłoszenia właściwym organom lub bez ich zgody, na podstawie rozporządzenia nr 1013/2006, mieszaninę solanki i tkanek zwierzęcych, mieszaninę odpadów tłuszczowych i solanki, mieszaninę osadów z procesów oczyszczania i innych (nieznanych) odpadów, mieszaninę osadu z procesów oczyszczania i odpadów (z przetworów mlecznych) i mieszaninę osadu z procesów oczyszczania ścieków i koncentratu białka.

23 Sąd odsyłający wskazuje, że przynajmniej jedna lub dwie spośród rozpatrywanych mieszanin składały się częściowo z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i częściowo z innych substancji i że w odniesieniu do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego chodziło o materiał kategorii 3 w rozumieniu art. 10 rozporządzenia nr 1069/2009. Mieszaniny były przeznaczone do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz w Niemczech.

24 Sąd ten zauważa, że pytanie, które pojawia się w niniejszych sprawach, dotyczy tego, czy przemieszczenia mieszanin, o których mowa w aktach oskarżenia, wchodzą w zakres stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, czy rozporządzenia nr 1069/2009.

25 Sąd ten wskazuje, że prokuratura jest zdania, że rozporządzenie nr 1013/2006 ma zastosowanie, ponieważ mieszaniny, o których mowa, muszą być zawsze klasyfikowane jako „odpady". Jej zdaniem kwestię, czy chodzi o produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, należy oceniać na podstawie kryteriów wymienionych w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98, a także na podstawie definicji „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" zawartej w art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1069/2009.

26 Sąd odsyłający dodaje, że oskarżeni uważają, iż w niniejszej sprawie powinno mieć zastosowanie rozporządzenie nr 1069/2009, a nie rozporządzenie nr 1013/2006, ponieważ mieszanki wymienione w aktach oskarżenia stanowią produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego. W odniesieniu do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego rozporządzenie nr 1069/2009 ma bowiem pierwszeństwo przed rozporządzeniem nr 1013/2006. W tym względzie oskarżeni opierają twierdzenie, że omawiane mieszaniny stanowią produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego na definicji pojęcia „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" zawartej w poprzednim rozporządzeniu dotyczącym produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, czyli w rozporządzeniu nr 1774/2002. Zgodnie z tym ostatnim rozporządzeniem pojęcie „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" obejmuje również „dowolny surowiec/mieszaninę zawierające produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego".

27 Sąd odsyłający wyjaśnia, że oskarżeni twierdzą, iż o ile rozporządzenie nr 1069/2009 wymienia już tylko surowce, które obejmując produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego winny zostać zakwalifikowane do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o tyle nie miało ono na celu zmiany definicji pojęcia „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" figurującej w rozporządzeniu nr 1774/2002. Na poparcie tego stanowiska oskarżeni powołali się na opinię biegłego z dnia 10 marca 2016 r., która została zlecona w pierwszej instancji przez rechtbank Gelderland (sąd rejonowy w Gueldrii, Niderlandy). Tak więc mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (z wyłączeniem mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego zawierających odpady niebezpieczne) również wchodzą w zakres definicji „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" zawartej w rozporządzeniu nr 1069/2009, przy czym nie ma znaczenia stosunek, jaki w mieszaninie stanowią produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego względem innych surowców.

28 Po zapoznaniu się z opinią eksperta Gelderland rechtbank (sąd rejonowy w Gueldrii) uniewinnił oskarżonych z zarzucanych im czynów. Prokuratura wniosła zatem apelację od tych wyroków uniewinniających do sądu odsyłającego.

29 Komisja zauważa, że z właściwych ram prawnych wynika, iż rozporządzenie nr 1013/2006 nie ma zastosowania do przemieszczeń, które podlegają wymogowi uzyskania zezwolenia na podstawie rozporządzenia nr 1069/2009. Mając na uwadze stanowisko prokuratury, która uważa, że dany surowiec, którego nie można uznać za „produkt uboczny" w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98, stanowi „odpady" objęte zakresem stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, sąd odsyłający zastanawia się przede wszystkim nad kwestią, w jaki sposób pojęcie „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" zawarte w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 łączy się z pojęciem „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" zawartym w rozporządzeniu nr 1069/2009. Dokładniej rzecz ujmując, sąd ten zastanawia się, czy materiał, którego nie można zakwalifikować jako produktu

ubocznego w rozumieniu tej dyrektywy, może jednak zostać uznany za „produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego" w rozumieniu tego rozporządzenia i w związku z tym może zostać wyłączony z zakresu stosowania rozporządzenia nr 1013/2006 na podstawie jego art. 1 ust. 3 lit. d).

30 Następnie, zdaniem sądu odsyłającego, należy dokonać wykładni art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 w celu ustalenia, w jaki sposób należy rozumieć wyłączenie z zakresu stosowania tego rozporządzenia dotyczące przemieszczeń, które podlegają wymogom w zakresie zezwoleń wynikającym z rozporządzenia nr 1069/2009. W tym względzie powstaje pytanie, czy to wyłączenie dotyczy przemieszczania pomiędzy dwoma państwami członkowskimi produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, niezależnie od kategorii, do której należą te materiały, czy też transportu materiałów, o których mowa w art. 48 rozporządzenia nr 1069/2009, które są ograniczone do „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" lub „produktów pochodnych" w rozumieniu tego przepisu, a mianowicie materiałów kategorii 1, materiałów kategorii 2 i niektórych produktów od nich pochodnych, w tym przetworzonego białka zwierzęcego pochodzącego z materiałów kategorii 3.

31 Wreszcie sąd odsyłający zastanawia się, czy art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że przepis ten dotyczy również przemieszczania mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych materiałów, a jeśli tak, to czy proporcja, jaką produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego stanowią w mieszaninie w stosunku do innych materiałów ma znaczenie.

32 Zdaniem tego sądu należy w tym względzie ustalić, czy definicja pojęcia „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego" zawarta w rozporządzeniu nr 1069/2009 miała na celu dokonanie merytorycznej zmiany w stosunku do definicji zawartej w rozporządzeniu nr 1774/2002 w tym znaczeniu, że pod reżimem rozporządzenia nr 1069/2009 pewna ilość materiałów zmieszanych z pewną ilością produktu ubocznego pochodzenia zwierzęcego, niezależnie od proporcji pomiędzy tymi dwiema ilościami, nie może być już zakwalifikowana jako „produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego", w ten sposób że przemieszczenie takiej mieszaniny wchodzi w zakres stosowania rozporządzenia nr 1013/2006. Sąd ten potwierdza, że dosłowna interpretacja tej definicji zawartej w rozporządzeniu nr 1069/2009 prowadziłaby do wniosku, że rozporządzenie to miało na celu wprowadzenie tej zmiany, ale z drugiej strony, na podstawie powyższych argumentów, które opierają się na opinii eksperta, można wyciągnąć przeciwny wniosek.

33 W tych okolicznościach Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (sąd apelacyjny w Arnhem-Leeuwarden, Niderlandy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy substancja, która nie jest produktem ubocznym w rozumieniu dyrektywy 2008/98 – z definicji nie jest również produktem ubocznym pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu rozporządzenia nr 1069/2009 w ten sposób, że substancja ta nie jest – zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 1013/2006 – wyłączona z zakresu stosowania tego ostatniego rozporządzenia? Czy też nie jest wykluczone, że dana substancja jest objęta definicją produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu rozporządzenia nr 1069/2009, jeśli nie spełnia ona warunków określonych w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 w ten sposób, że nie jest ona w sposób oczywisty objęta zakresem stosowania rozporządzenia nr 1013/2006?

2) W jaki sposób należy w kontekście art. 1 pkt 3 rozporządzenia nr 1013/2006 rozumieć przemieszczenie odpadów podlegających w zakresie zezwoleń wymogom wynikającym z rozporządzenia nr 1774/2002 (obecnie rozporządzenia nr 1069/2009): Czy przemieszczanie obejmuje przewóz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (z jednego państwa członkowskiego do drugiego państwa członkowskiego), niezależnie od kategorii, do której należy przewożony materiał? Czy też chodzi o przewóz materiałów wskazanych w art. 48 rozporządzenia nr 1069/2009 (uprzednio art. 8 rozporządzenia nr 1774/2002), ograniczających się do produktów

ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz produktów pochodnych w rozumieniu tego przepisu, to jest materiałów kategorii 1, kategorii 2 i niektórych ich produktów pochodnych, w tym przetworzonego białka zwierzęcego uzyskanego z materiału kategorii 3?

3) Jeżeli przez przemieszczanie odpadów, które w zakresie zezwoleń podlega wymogom przewidzianym w rozporządzeniu nr 1774/2002 (obecnie w rozporządzeniu nr 1069/2009) należy rozumieć przewóz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (z jednego państwa członkowskiego do drugiego państwa członkowskiego) w rozumieniu art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006, niezależnie od kategorii, do której należy przewożony materiał, to czy art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że chodzi również o przemieszczanie mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych materiałów, a jeśli tak, to czy ma znaczenie stosunek ilościowy między ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego i innymi subsancjami? Czy też produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego traci charakter produktu ubocznego pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu rozporządzenia nr 1069/2009 i w wyniku połączenia z inną substancją staje się odpadem w rozumieniu rozporządzenia nr 1013/2006?””

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

34 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 i art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1069/2009 należy interpretować w ten sposób, że materiał, którego nie można uznać za „produkt uboczny” w rozumieniu pierwszego z tych przepisów, może jednak zostać uznany za „produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego” w rozumieniu drugiego z tych przepisów.

35 Po pierwsze, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 „produktem ubocznym” jest substancja lub przedmiot, powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest wyprodukowanie tej substancji lub tego przedmiotu, które spełnia szereg przesłanek określonych w art. 5 ust. 1 lit. a)–d). Ponadto zgodnie z art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1069/2009 „produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego” zostały zdefiniowane jako całe zwierzęta martwe lub ich części, produkty pochodzenia zwierzęcego lub inne produkty otrzymane ze zwierząt nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi, w tym komórki jajowe, zarodki i nasienie. Z tych dwóch przepisów wynika zatem, że – jak zauważył rzecznik generalny w pkt 39 opinii – pojęcie „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego” zawarte w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 i pojęcie „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego”, zdefiniowane w art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1069/2009, nie są zbieżne i w żaden sposób nie odsyłają jeden do drugiego.

36 Natomiast art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 stanowi, że materiał stanowiący „produkt uboczny” w rozumieniu tego przepisu nie jest uważany za odpad wchodzący w zakres stosowania tej dyrektywy. Tym samym, zgodnie z przywołanym przepisem, pojęcia „produkt uboczny” i „odpady” figurujące w tej dyrektywie 2008/98, wzajemnie się wykluczają.

37 Natomiast w szczególności z art. 12–14 rozporządzenia nr 1069/2009 w zakresie, w jakim przepisy te przewidują w szczególności warunki, na jakich produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego kategorii 1, 2 i 3, jeśli stanowią odpady, są usuwane lub odzyskiwane w drodze współspalania, wynika, że „produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego” w rozumieniu tego rozporządzenia mogą stanowić „odpady” w rozumieniu definicji zawartej w art. 3 pkt 1 dyrektywy 2008/98, do którego odsyła art. 3 pkt 27 rozporządzenia nr 1069/2009.

38 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 1 dyrektywy 2008/98 i art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1069/2009 należy interpretować w ten sposób, że materiał, który nie może zostać sklasyfikowany jako „produkt uboczny" w rozumieniu pierwszego z tych przepisów, może jednak zostać uznany za „produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego" w rozumieniu drugiego z nich.

W przedmiocie pytania drugiego

39 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że z zakresu stosowania tego rozporządzenia są wyłączone na podstawie tego przepisu wszystkie przemieszczenia produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objęte rozporządzeniem nr 1069/2009, czy jedynie niektóre z tych przemieszczeń, spełniające szczególne przesłanki ustanowione przez to rozporządzenie.

40 Należy zauważyć, że Trybunał udzielił już odpowiedzi na to pytanie w wyroku z dnia 23 maja 2019 r., ReFood (C-634/17, EU:C:2019:443), który został wydany po dacie złożenia niniejszego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

41 W wyroku tym Trybunał orzekł, że art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że przemieszczanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objęte rozporządzeniem nr 1069/2009 jest wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, chyba że rozporządzenie nr 1069/2009 wyraźnie przewiduje stosowanie rozporządzenia nr 1013/2006.

42 Założenia te zostały określone w art. 41 ust. 2 lit. b), art. 43 ust. 5 lit. b) i art. 48 ust. 6 rozporządzenia nr 1069/2009, które dotyczą produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego zmieszanych z odpadami niebezpiecznymi lub nimi zanieczyszczone (zob. w tym względzie wyrok z dnia 23 maja 2019 r., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, pkt 53–55).

43 Trybunał uznał zatem, że art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 nie może być interpretowany w ten sposób, że na podstawie tego przepisu są wyłączone z zakresu stosowania tego rozporządzenia jedynie przemieszczenia produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objęte procedurą przewidzianą w art. 48 ust. 1 rozporządzenia nr 1069/2009, a mianowicie materiały kategorii 1 i 2 w rozumieniu art. 8 i 9 tego rozporządzenia, a także niektóre produkty pochodne z tych materiałów, z wyłączeniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 w rozumieniu art. 10 tego rozporządzenia, które pozostają objęte zakresem stosowania rozporządzenia nr 1013/2006 (zob. podobnie wyrok z dnia 23 maja 2019 r., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, pkt 60).

44 Z powyższego wynika, że dla celów wykładni art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006, a w konsekwencji dla celów stosowania rozporządzenia nr 1069/2009, przynależność danego materiału do kategorii 1, do kategorii 2 lub do kategorii 3 jest pozbawiona znaczenia.

45 Mając na względzie całość powyższych rozważań, na pytanie drugie należy odpowiedzieć, że art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że przemieszczanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objęte rozporządzeniem nr 1069/2009 jest wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, poza przypadkami, w których rozporządzenie nr 1069/2009 wyraźnie przewiduje stosowanie rozporządzenia nr 1013/2006.

W przedmiocie pytania trzeciego

46 W pytaniu trzecim, które należy rozumieć w świetle informacji, podsumowanych w pkt 22 i 23 niniejszego wyroku, przekazanych przez sąd krajowy w związku ze sprawami przekazanymi w postępowaniu przed sądem krajowym, sąd ten zadaje pytanie co do istoty, czy art. 1 ust. 3 lit. d), rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że ma ono zastosowanie do przemieszczania mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 w rozumieniu art. 10 rozporządzenia nr 1069/2009 i innych materiałów zaklasyfikowanych jako odpady inne niż niebezpieczne w rozumieniu rozporządzenia nr 1013/2006, a jeżeli tak, to czy udział produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w mieszaninie jest w tym względzie znaczny.

47 W zakresie, w jakim, jak przypomniano w ramach analizy pytania drugiego, art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 wyłącza z zakresu stosowania tego rozporządzenia przemieszczanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objętych rozporządzeniem nr 1069/2009, z wyjątkiem sytuacji, gdy to ostatnie rozporządzenie wyraźnie przewiduje stosowanie rozporządzenia nr 1013/2006, w celu udzielenia odpowiedzi na pytanie trzecie należy ustalić, czy rozporządzenie nr 1069/2009 ma zastosowanie do mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego z odpadami innymi niż niebezpieczne.

48 Pojęcie „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego”, zdefiniowane w art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1774/2002, w związku z art. 4, 5 i 6 tego rozporządzenia, obejmował „dowolny surowiec zawierający takie produkty”. Jednakże w definicji „produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego” przewidzianej w art. 3 pkt 1 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 oraz w art. 8, 9 i 10 tego rozporządzenia, które odnoszą się odpowiednio do materiału kategorii 1, 2 i 3, nie stwierdza się już wyraźnie, że obejmują one „dowolny surowiec zawierający takie produkty”.

49 Nie oznacza to jednak, że prawodawca Unii zamierzał wyłączyć z systemu ustanowionego rozporządzeniem nr 1069/2009 produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, które są zmieszane z innymi materiałami.

50 W tym względzie należy po pierwsze stwierdzić, że art. 41 ust. 2 lit. b) i art. 43 ust. 5 lit. b) rozporządzenia nr 1069/2009 stanowią, odpowiednio, że przywóz i tranzyt, z jednej strony, oraz wywóz, z drugiej strony, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego zmieszanych lub zanieczyszczonych wszelkimi odpadami sklasyfikowanymi jako niebezpieczne w decyzji 2000/532 podlegają, w drodze odstępstwa, wyłącznie przepisom rozporządzenia nr 1013/2006.

51 Podobnie art. 48 ust. 6 rozporządzenia nr 1069/2009 uściśla, że w drodze odstępstwa od ust. 1–5 tego artykułu produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, o których mowa w tych ustępach, a mianowicie materiały kategorii 1 i 2 oraz niektóre produkty pochodne z tych materiałów, zmieszane z takimi odpadami niebezpiecznymi lub zanieczyszczone nimi, są wysyłane do innych państw członkowskich wyłącznie z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia nr 1013/2006.

52 Gdyby mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów były w każdym razie wyłączone z zakresu stosowania tego rozporządzenia, włączenie do tego rozporządzenia przepisów derogacyjnych dotyczących mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów niebezpiecznych nie miałoby miejsca.

53 Po drugie, okoliczność, że mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów są objęte zakresem stosowania rozporządzenia nr 1069/2009, została potwierdzona, jak rzecznik generalny wskazał w pkt 83 opinii, przepisami rozporządzenia nr 142/2011, zmienionego rozporządzeniem wykonawczym 2019/1084. Nawet jeśli bowiem zmiany wprowadzone tym rozporządzeniem wykonawczym nie mają zastosowania do okoliczności faktycznych sprawy w postępowaniu głównym, należy zauważyć, że rozporządzenie nr 142/2011 w rozdziale III załącznika VIII zawiera obecnie model dokumentu handlowego dotyczącego przewozu w Unii

produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem nr 1069/2009, w którym wśród towarów, które muszą być zaopatrzone w ten dokument handlowy w czasie ich przewozu na terytorium Unii wyraźnie wymienione są mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów innych niż niebezpieczne.

54 Po trzecie, należy wskazać, że jak przypomniał rzecznik generalny w pkt 73 i 74 opinii, z prac przygotowawczych dotyczących rozporządzenia nr 1069/2009 wynika, iż prawodawca Unii zbadał szczegółowo kwestię systemu mającego zastosowanie do przemieszczania mieszanek produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów innych niż niebezpieczne i wykluczył, by mieszaniny te były objęte odstępstwami przewidzianymi w art. 41 ust. 2 lit. b), art. 43 ust. 5 lit. b) i art. 48 ust. 6 tego rozporządzenia, wykluczając w ten sposób, że ich przemieszczanie podlegało przepisom rozporządzenia nr 1013/2006.

55 Zarówno z istnienia przepisów przewidujących system odstępstw mających zastosowanie do mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów niebezpiecznych, jak i z analizy rozporządzenia wykonawczego nr 142/2011 i genezy rozporządzenia nr 1069/2009 wynika, że rozporządzenie to ma zastosowanie do przemieszczania mieszanek produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów innych niż niebezpieczne.

56 Po czwarte, należy zauważyć, że wniosek ten może zagwarantować skuteczność przepisów rozporządzenia nr 1069/2009 w związku z celem realizowanym przez to rozporządzenie.

57 W istocie bowiem przywołane rozporządzenie zmierza z jednej strony do ustanowienia spójnych i kompletnych przepisów sanitarnych mających zastosowanie w szczególności do przewozu produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, proporcjonalnych do zagrożenia stwarzanego przez te produkty dla zdrowia ludzi i zwierząt przy czynnościach dokonywanych przez podmioty na różnych etapach łańcucha – od ich gromadzenia do ich wykorzystania lub usuwania – oraz uwzględniających ryzyko dla środowiska związane z różnymi czynnościami. Z drugiej strony, jak wynika z motywów 57 i 58 rozporządzenia nr 1069/2009, ma ono również na celu, w trosce o spójność prawodawstwa Unii, wyjaśnienie wzajemnych oddziaływań pomiędzy przepisami tego rozporządzenia a prawodawstwem Unii dotyczącym odpadów, w szczególności rozporządzeniem nr 1013/2006, w odniesieniu do wywozu, przywozu i przemieszczania między dwoma państwami członkowskimi produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (wyrok z dnia 23 maja 2019 r., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, pkt 49).

58 Prawodawca Unii zamierzał zatem w rozporządzeniu nr 1069/2009, przyjętym po rozporządzeniu nr 1013/2006, ustanowić kompletne ramy przepisów mających zastosowanie do transportu produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i wyłączyć przemieszczanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objętych tym rozporządzeniem spod stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, o ile nie zostanie to wyraźnie wyłączone (wyrok z dnia 23 maja 2019 r., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, pkt 56).

59 Wynika stąd, że – jak zauważył rzecznik generalny w pkt 81 swojej opinii – zamiarem prawodawcy Unii było objęcie zakresem stosowania rozporządzenia nr 1069/2009 wszystkich przemieszczeń produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym przemieszczeń takich produktów ubocznych zmieszanych z odpadami, przy jednoczesnym objęciu przemieszczeń mieszanin produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i odpadów niebezpiecznych specjalnym systemem przewidzianym w rozporządzeniu nr 1013/2006.

60 Należy uściślić, że wobec braku w rozporządzeniach nr 1013/2006 i nr 1069/2009 wskazówek w tym zakresie należy uznać, że nie przewidują one żadnego minimalnego progu proporcji produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego obecnych w mieszaninie tych produktów i odpadów innych niż niebezpieczne, aby znalazł zastosowanie art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 i reżim ustanowiony rozporządzeniem nr 1069/2009.

61 Uściślenie to pozostaje jednak bez uszczerbku dla obowiązku stosowania przez właściwe organy administracji i sądy systemu ustanowionego przez rozporządzenie nr 1013/2006 do sytuacji, w których z konkretnych, istotnych i spójnych przesłanek wynika, że dany podmiot wprowadził do odpadów będących przedmiotem przemieszczania ilość produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, których obecność jest uzasadniona wyłącznie celem uniknięcia stosowania rozporządzenia nr 1013/2006 i sztucznego spowodowania stosowania rozporządzenia nr 1069/2009.

62 W takich przypadkach, które wskazują na istnienie praktyki stanowiącej nadużycie, potrzeba zachowania skuteczności przepisów Unii wymaga bowiem stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, ponieważ jego przedmiot i cel przeważają w takich okolicznościach nad przedmiotem i celem rozporządzenia nr 1069/2009.

63 Mając na uwadze powyższe rozważania, na pytanie trzecie należy odpowiedzieć, że art. 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006 należy interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie do przemieszczania mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 w rozumieniu art. 10 rozporządzenia nr 1069/2009 i innych materiałów sklasyfikowanych jako odpady inne niż niebezpieczne w rozumieniu rozporządzenia nr 1013/2006. Proporcja, jaką stanowią produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego w mieszaninie, nie ma w tym względzie znaczenia.

W przedmiocie kosztów

64 Dla stron w postępowaniach głównych niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniach głównych, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy i art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) należy interpretować w ten sposób, że materiał, który nie może zostać sklasyfikowany jako „produkt uboczny" w rozumieniu pierwszego z tych przepisów, może jednak zostać uznany za „produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego" w rozumieniu drugiego z nich.**

2) **Artykuł 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów, zmienionego rozporządzeniem Komisji (UE) nr 135/2012 z dnia 16 lutego 2012 r., należy interpretować w ten sposób, że przemieszczanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego objęte rozporządzeniem nr 1069/2009 jest wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia nr 1013/2006, zmienionego rozporządzeniem nr 135/2012, poza przypadkami, w których rozporządzenie nr 1069/2009 wyraźnie przewiduje stosowanie rozporządzenia nr 1013/2006, zmienionego rozporządzeniem nr 135/2012.**

3) **Artykuł 1 ust. 3 lit. d) rozporządzenia nr 1013/2006, zmienionego rozporządzeniem nr 135/2012, należy interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie do przemieszczania mieszaniny produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 w rozumieniu art. 10 rozporządzenia nr 1069/2009 i innych materiałów sklasyfikowanych jako odpady inne niż**

niebezpieczne w rozumieniu rozporządzenia nr 1013/2006, zmienionego rozporządzeniem nr 135/2012. Proporcja, jaką stanowią produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego w mieszaninie, nie ma w tym względzie znaczenia.

Podpisy